

sesquitercia - v antike - ovál o priemere 4:3; pozri grécka antická kultúra

sestercius - strieborná rímska minca

Sesto Cesare da - (†1523); bol taliansky maliar renesancie, aktivný v Milánu a inde v Taliansku; považovaný za jedného z Leonardeschi, lebo umelca ovplyvneného Leonardom da Vinci; pozri talianski maliari 15.st., talianski maliari 16.st., talianski maliari renesanční, milánski maliari

http://en.wikipedia.org/wiki/Cesare_da_Sesto

<https://www.google.sk/search?q=Cesare+da+Sesto&espv=2&biw=1858&bih=995&tbo=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=apAZVbTYIcGgUsPggFA&ved=0CCYQsAQ&dpr=1>

C. da Sesto: Madona s dieťaťom a Baránkom Božím (16.st.)

Sessrúmnir - v starej nórčine – „miesto s mnohými sedadlami“ alebo „nájomné sedadlo“; v severskej mytológii je to hala a (alebo) loď bohyne Frey, ktorá sa nachádza v Fólkvangru, mieste, kam sa dostala polovica z tých, ktorí zomreli v boji; obe, sála i loď sú uvedené v próze Edda, písanej v 13.st. Snorri Sturlusonom, kde je označená za „veľkú a krásnu“; boli navrhnuté vedecké teórie ohľadom možného vzťahu medzi halou a loďou; pozri lokality v severskej mytológii, mytologické objekty

<https://en.wikipedia.org/wiki/Sessr%C3%BAAmnir>

https://www.google.sk/search?q=Sessr%C3%BAAmnir&espv=2&biw=1836&bih=990&tbo=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0ahUKEwj_orba2q7PAhWoAMAKHS-Ay8QsAQIIg

Seša - www (bestiár, časť štrnásta) v súvislosti s heslom *hadí l'udia*: v Indii žijú v podvodných palácoch mesta Bhogavati, kde im vládne nágarádža Seša; pozri nágovia

Sét - Šét

Set (kmeň) - biblické označenie Moábcov ako bojovníkov a pôvodcov nepokojo

setat - najväčšia plošná *miera* starého Egypta; 100 *zemských laktov* tvorilo 1 setat; pozri *historické miery, egyptské umenie*

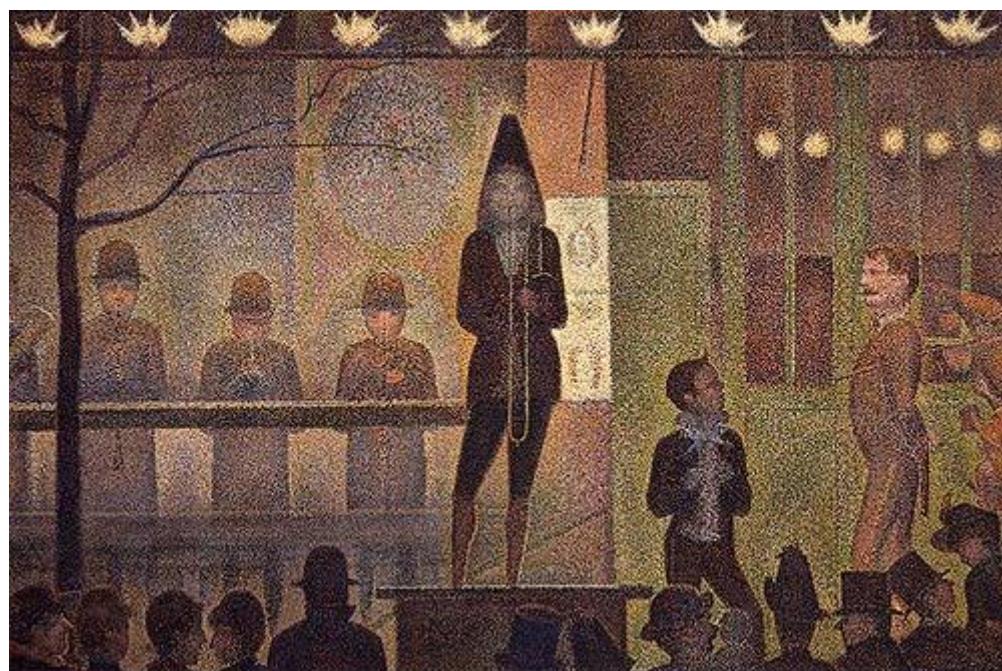
Seth - Sutech

settecento - talianske umenie 18.storočia zahrnujúci *barok, rokoko a klasicizmus*; pozri *sloh*

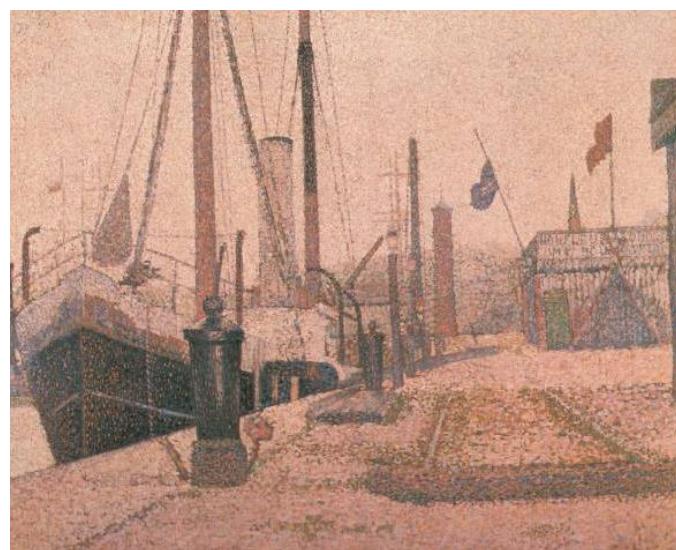
Seurat Georges - (†1891); francúzsky maliar; zakladateľ *neoimpresionizmu*; vynášiel a používal techniku *pointilizmu*, čo bolo skladanie obrazu z malých bodov; pointilizmus hľadal vnútorné zákonitosti, ktoré by určili rozmiestnenie farieb v ploche; pozri *kubizmus; J. Metzinger; R. Delaunay; marína*

-v 80.rokoch ho inšpirovala *barbizonská škola a impresionizmus*; Seratov pointilistický prístup k maľbe, ktorý v sebe spájal umelecké a vedecké hľadisko, ovplyvnil veľa jeho súčasníkov a mal veľa nasledovníkov; umelecky najbližšie mu bol *P. Signac*, techniku používal aj *C. Pissarro*; v nadväznosti na Seurata pokračovali v autonómnej farbe *P. Gauguine, nabisti a V. van Gogh*; pozri *kompozícia, kubizmus*

http://it.wikipedia.org/wiki/Georges_Seurat

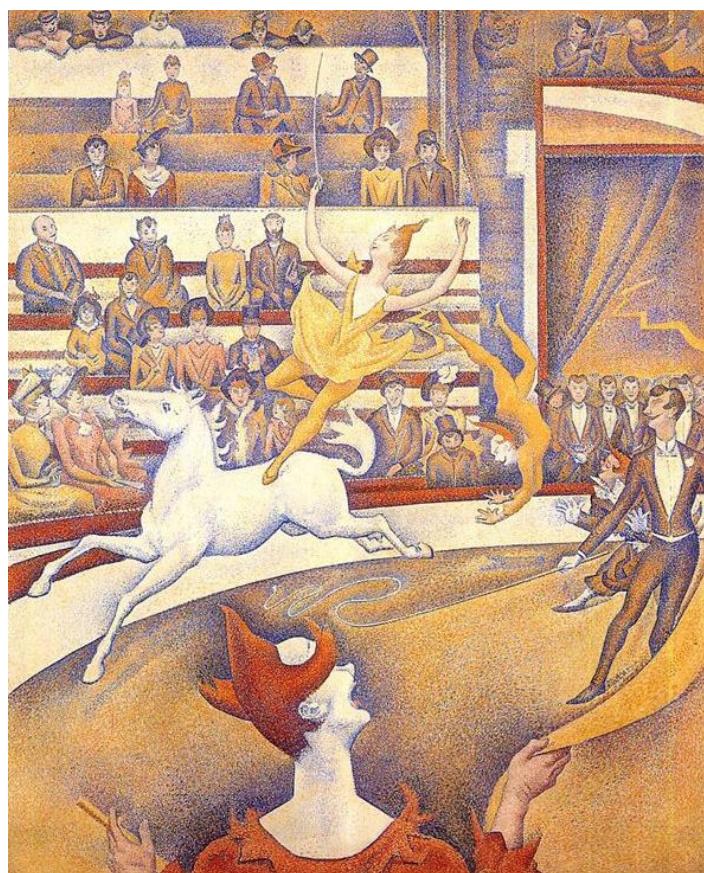
G. Seurat: Cirkus Parade (1887)

G. Seurat: Marína z Honfleur

G. Seurat: Ústie Seiny pri Honfleur, večer (1886)

G. Seurat: Cirkus (19.st.)

G. Seurat: Kamenári (1879-1881)

sever - pozri *Boreás; bohovia severu*

Severín (z Norika) - (†482); *pútnik, pustovník* z 5.st.; narodil sa okolo 410 v rímskej provincii Noricum na južnom brehu Dunaja (dnešné Rakúsko); žil v časoch sťahovania národov po smrti hunského kráľa Atila; rímskokatolícky svätý, známy ako apoštol Norika; existujú špekulácie o jeho narodení, že sa narodil buď v južnom Talianku alebo v rímskej provincii Afrika; Severín sám odmietal rozprávať o tom, čo robil predtým, než sa dostal do okolia Dunaja, do Noriku; spomenul však skúsenosť s pútnym mníštvom na východe a jeho životopis načrtáva vzťah medzi Severínom a sv. Antonom Pustovníkom; sv. Severín je hlavným patrónom Rakúska, Bavorska, mesta a diecézy San Severo v Apúlia a mesta Striano v provincii Neapol; pozri *kresťanskí svätcii*

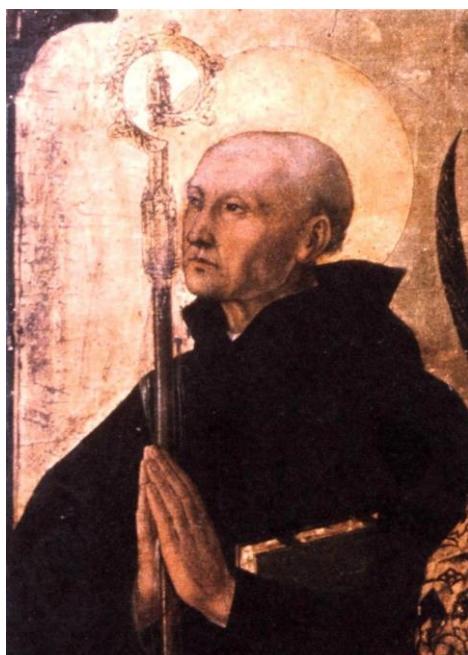
http://it.wikipedia.org/wiki/Severino_abate

A. Dürer: Sv. Severín (detail z drevorezu Patróni Rakúska)

A. Dürer: Patróni Rakúska

Majster sv. Severína: Severin z Norica (detail oltárneho obrazu, 1470)

Anonym: Sv. Severín z Norica (18.st.)

M. Schmeiss: Sťahovanie Rimanov z Norica s mŕtvom sv. Severína (ilustrácia, 1878)

sv. Severín z Kolína - (†okolo 400); narodenia i úmrtia nie sú presne známe; pochádzal z Bordeaux a v blížšie neznámom roku sa stal kolínskym biskupom; ako biskup sa snažil potláčať ariánskych heretikov; pochovaný bol vo Francúzsku, za Francúzskej revolúcie boli jeho pozostatky zneuctené a zničené; pozri *arianizmus*

A. von Worms Woensam: Sv. Severín z Kolína s modelom kostola (1530)

severná Afrika - *Afrika severná*

severná Amerika - pozri USA, Labrador; labradorit; klasicizmus 2; klasicizmus rímsky/Greek Revival
severná siaha - *siaha severná*

Severotaliansky maliar okolo polovice 16.storočia - pozri taliansky maliar

<http://www.webumenia.sk/katalog?author=Severotaliansky+maliar+okolo+polovice+16.+storo%C4%8Dia>

Severotaliansky maliar zo 17.storočia - pozri taliansky maliar

<http://www.webumenia.sk/katalog?author=Severotaliansky+maliar+zo+17.+storo%C4%8Dia>

Severotaliansky maliar zo 17.storočia: Poprava vo vojenskom tábore (lavírovaná kresba, 17.st.)

Severotaliansky maliar zo 17.storočia: Ján Krstiteľ ako dieťa s baránkom (agnus Dei, okolo 1620)

Severotaliansky maliar z 1. polovice 17.storočia - tiež Nemecký maliar z 18.storočia

<http://www.webumenia.sk/katalog?author=Severotaliansky+maliar+z+1.+polovice+17.+storo%C4%8Dia>

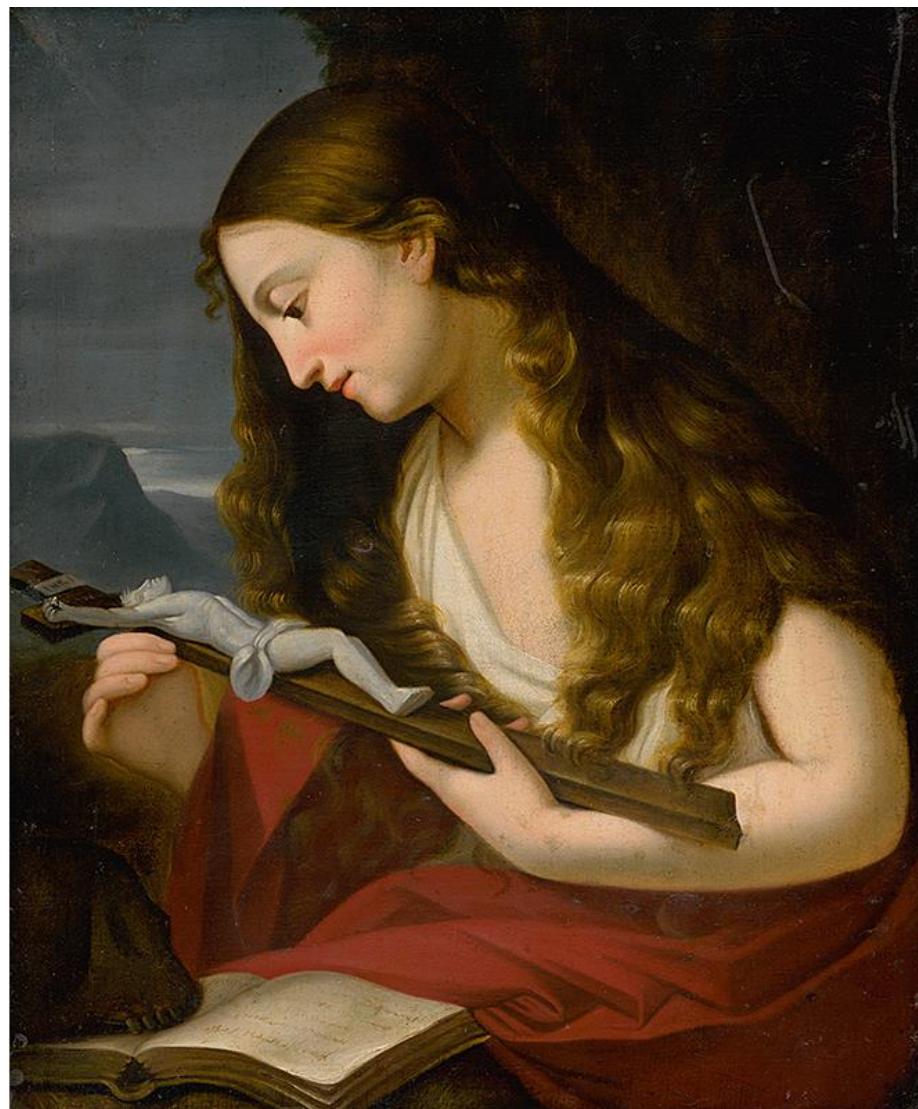

Severotaliansky maliar z 1. polovice 17.storočia, Nemecký maliar z 18.storočia: Svätá rodina s anjelom (1600-1650)

Severotaliansky maliar z 1. polovice 17.storočia: Horiaci Rím (1630-1640 okolo)

Severotaliansky maliar z konca 17.storočia - pozri taliansky maliar

Severotaliansky maliar z konca 17.storočia: Mária Magdaléna (1800-1900)

Severotaliansky maliar z 2. polovice 18.storočia - tiež pod G. B. Piazzetta

<http://www.webumenia.sk/katalog?author=Severotaliansky+maliar+z+2.+polovice+18.+storo%C4%8Dia>

severozápadná Afrika - Afrika severozápadná

Severozápadná škola umenia - angl. Northwest school (art);

[https://en.wikipedia.org/wiki/Northwest_School_\(art\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Northwest_School_(art))

severská kozmogónia - pozri *Mundifari*, severská mytológia

severská mytológia - artefakty v severskej mytológií, bytosti severskej mytológie, eschatológia v severskej mytológií, európsky šamanizmus, hrdinovia v severských mýtov a legiend, kone v severskej mytológií, lokality v severskej mytológií, ľudia v severskej mytológie a legendy, mytológické objekty, objekty severskej mytológie, obri v severskej mytológií, personifikácia v severskej mytológií, rieky severskej mytológie, severská kozmogónia, severskí bohovia, severskí legendárni tvorovia, severskí škriatkovia, služobníci v severskej mytológií, stromy v germánskom pohanstve, stromy v mytológií, vlky v severskej mytológií, vtáky v severskej mytológií, zdroje severskej mytológie, zvieratá v severskej mytológií, ženské bytosti severskej mytológie, *Vafþrúðnir*, *Seithr*

[http://en.wikipedia.org/wiki/Norse_mythology](https://en.wikipedia.org/wiki/Norse_mythology)

<http://bohovia.sk/bohovia-viking.php>

zdroje severskej mytológie - pozri *Edda*, Snorriho *Edda*

https://en.wikipedia.org/wiki/Category:Sources_of_Norse_mythology

severská renesancia -

http://en.wikipedia.org/wiki/Northern_Renaissance

severské mytologické zbrane - pozri *Gram, Gungnir, Lævateinn, Mjolnir, Ridill, Tyrfing; mytologické zbrane, artefakty v severskej mytológii*

https://en.wikipedia.org/wiki/Category:Mythological_Norse_weapons

severskí bohovia - pozri Aegir, Asovia, Baldur, Borr, Frigg, Gilling, Glaur, Hermód, Hodr, Loki, Meili, Mímír, Modgud, Mundilfari, Odin, Rán, Rindr, Sif, Skuld, Sól, Thor, Ull, Valí, Vanovia, Wodan; severská mytológia, personifikácia v severskej mytológii

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Kategorie:Sever%C5%A1t%C3%AD> bohov%C3%A9
<https://cs.wikipedia.org/wiki/Ginnungagap> (prehľad bohov)

severskí legendárni tvorovia - pozri *Fylgjur; germánski legendárni tvorovia, škandinávski legendárni tvorovia, nórski legendárni tvorovia, európski legendárni tvorovia*

severskí škriatkovia - pozri *Alberich, Alvisse, Andvari, Brokk, Dvalinn, elf, Fjalar a Galar, Hreidmar, Mime, Nibelung, Otr, Regin, Sindrim, škandinávski škriatkovia*

https://en.wikipedia.org/wiki/Category:Norse_dwarves

Severus - Biedermann v súvislosti s heslom *klinec*: mučeník, ktorého *atribútom* sú klince; pozri *atribúty, symboly, alegórie a prirovnania*

Sevilla - pozri Španielsko

<http://es.wikipedia.org/wiki/Categor%C3%ADa:Sevilla>

http://www.google.sk/imgres?imgurl=http://hispanofilipino.comoj.com/ExpoManila/p1ima6.jpg&imgrefurl=http://hispanofilipino.comoj.com/ExpoManila/p1in.htm&h=400&w=600&sz=57&tbnid=Vi8iI6pbRnuZLM:&tbnh=90&tbnw=135&zoom=1&usg=IRHP2LPWsjC4TMDcqFaC3wgH8E=&docid=cEEV9uTpD0_0sM&sa=X&ei=K1zgUaLFN4nGtAa9vYDwAw&ved=0CDoQ9QEwBA&dur=1383

A. S. Coello: Lode v Puerto de Indias na rieke Guadalquivir v 16. storočí (1576-1600)

Anonymný flámsky majster: Pohľad na Sevillu (1650)

sevillská kultúra -

http://es.wikipedia.org/wiki/Categor%C3%ADa:Escultura_en_Sevilla

sevillská škola - španielska baroková maľba v 16.-17.st., ovplyvnená tvorbou Caravaggia; charakteristická snahou o národný charakter, realizmom ľudového a náboženským charakterom; pozri maliarstvo španielske

http://es.wikipedia.org/wiki/Escuela_sevillana_de_pintura

sevillskí ľudia -

<http://es.wikipedia.org/wiki/Categor%C3%ADa:Sevillanos>

sevillskí maliari - pozri *J. de Valdés Leal, F. Herrera, Zurbarán, Murillo, Velázquez, J. de Valdés Leal, A. Fernández*

http://es.wikipedia.org/wiki/Categor%C3%ADa:Pintores_de_Sevilla

A

Antonio Agudo
Nicolás Alperiz
Francisco Antolínez

B

Manuel Barbadillo
Manuel Barrón y Carrillo
Manuela Bascón
José Bautista (pintor)
Gonzalo Bilbao Martínez

C

Antonio Cabral Bejarano
Manuel Cabral Aguado-Bejarano
Francisco Cabral y Aguado Bejarano
José María Chávez Ortiz
Andrés Cortés y Aguilar

D

José Domínguez Bécquer
Joaquín Domínguez Bécquer
Hermanos Bécquer
Valeriano Domínguez Bécquer
Teresa Duclós

E

Juan de Espinal
Antonio María Esquivel

F

Federico Delgado Montiel
José Manuel Fernández Melero

G

Manuel García Hispaleto
José García Ramos
Manuel García y Rodríguez
Domingo Gimeno Fuster
Antonio Gómez Díaz
Helios Gómez
Manuel González Santos
Curro González
Luis Gordillo
Alfonso Grossó Sánchez
José Gutiérrez de la Vega

H

Francisco Herrera el Mozo
Francisco Herrera el Viejo

J

Juan de Jáuregui
Luis Jiménez Aranda
José de Sarabia (pintor)
José Jiménez Aranda

K

Antonio Kiernam Flores

L

Carmen Laffón
Agustín Larra
Sebastián de Llanos y Valdés
Ricardo López Cabrera
Sebastián López de Arteaga
Bernardo Lorente Germán
Nazario Luque

M

Manuel Monedero
Domingo Martínez
Virgilio Mattoni
Francisco Meneses Osorio
Bartolomé Esteban Murillo

N

Pedro Núñez de Villavicencio

P

Francisco Peralta del Campo
Miguel Ángel del Pino Sardá

Q

Manolo Quejido
Augusto Manuel de Quesada y Vázquez

R

Lalo Relinque
José Rico Cejudo
Manuel Rodríguez de Guzmán
Juan Antonio Rodríguez Hernández
José Roldán Martínez
Baldomero Romero Ressendi
Andrés de Rubira

S

Juan Sánchez de Castro
Emilio Sánchez Perrier
Rafael Senet Pérez
José Suárez Gómez

T

Fernando Tirado
Joaquín Turina y Areal

U

Juan de Uceda

V

Juan de Valdés Leal

Lucas Valdés
Francisco Varela (pintor)
Luis de Vargas
José de la Vega Marrugal
Diego Velázquez
José Villegas Cordero
Ricardo Villegas Cordero
Pedro de Villegas Marmolejo

W
Javier Winthuysen Losada

Y
Pepe Yáñez

sevillskí sochári -

http://es.wikipedia.org/wiki/Categor%C3%ADa:Escultores_de_Sevilla

sevrésky porcelán/sevrésky biskvit - francúzsky značkový *porcelán* z kráľovskej manufaktúry Sevrés blízko Paríža, založenej asi 1740; plasticky zdobené aj maľované nádoby (kráľovská modrá, ružová Pompadour, Dubarry), porcelánové šperky, zdobené emailovými perlami na zlatom podklade, *biskvitové* figúrky a ď.; napodobňovanie *meissenského* a *čínskeho porcelánu*; značka: najčastejšie dve skrížené L; pozri *porcelán fritový*, *Vincennes*, *Derby*, *Chelsea*

http://en.wikipedia.org/wiki/Manufacture_nationale_de_S%C3%A8vres

<http://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%B5%D0%B2%D1%80%D1%81%D0%BA%D0%B0%D1%8F%D1%84%D0%B0%D1%80%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%8F%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D1%83%D1%84%D0%B0%D0%BA%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0>

http://it.wikipedia.org/wiki/Manufacture_nationale_de_S%C3%A8vres

<http://www.metmuseum.org/toah/works-of-art/56.29.1-8/>

Étienne Charles Le Guay (figúry) Jacques-Nicolas Sisson (dekór): Láska Amora a Nýmf
(raňajkový servis, sevrésky porcelán, 1813)

Sevruguin Antoine - (†1933); iránsky maliar a *fotograf*; narodil sa v ruskej rodine arménskeho-gruzínskeho pôvodu na ruskom veľvyslanectve z Teheránu; bol jedným z mnohých detí Vasilija Sevryugina a gruzínsky Achin Khanoum; Vasily Sevryugin bol ruský diplomat do Teheránu; Achin vychovala svoje deti v Tbilisi, Gruzínsku; po smrti otca Antoine sa učil maľbe a fotografovaniu, aby podporoval rodinu; vzhľadom k tomu, že Sevruguin hovoril perzsky, rovnako ako inými jazykmi, bol schopný komunikovať s ľuďmi rôznych sociálnych vrstiev a kmeňov vo svojej krajine, Iránu; jeho fotografie z kráľovského dvora, *háremov* a *mešít* a ďalších cirkevných pamiatok sa dali úrovňou porovnať s prácami ostatných západných fotografov v Perzii

http://en.wikipedia.org/wiki/Antoine_Sevruguin
http://www.wikiwand.com/en/Antoine_Sevruguin
https://fr.wikipedia.org/wiki/Antoine_Sevruguin

https://www.google.sk/search?q=%D8%A2%D9%86%D8%AA%D9%88%D8%A7%D9%86+%D8%B3%D9%88%D8%B1%D9%88%DA%AF%DB%8C%D9%86&espv=2&biw=1852&bih=995&tbo=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=P71gVbCcBMvWUYmUgaAD&ved=0CJABEIKE#imgrc=delmfqDILx6dbM%253A%3BF0SzGsB2clEXeM%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.cgie.org.ir%252Fuploads%252Fnews%252F2013%252F10%252F87239_712.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.cgie.org.ir%252Ffa%252Fnews%252F5665%3B700%3B518

A. Sevrugin: Žobrák v Teheráne (fotografia, 19.-20.st.)

sewamono - typ japonského divadla *kabuki* s tému občianskych *tragédií*; pozri *divadlo japonské*

sex, sexualita - pozri *erotika, láska*; ženský *princíp*, mužský *princíp*; *pohľavie, genitálie, vulva, falos/penis, sperma; hieros gamos, prostitúcia chrámová, rituálna sílož; sobáš, manželstvo; polygamia, monogamia; plodnosť, neplodnosť; deflóracia, sílož, potencia, impotencia, orgazmus, kopulácia, kastrácia, masochizmus, masturbácia; potrat, pôrod, abort; afrodisiakum; smilstvo, chlipnosť, žiadostivosť, rozkoš, fetišizmus, sodomia, homosexualita, icest, znásilnenie, cudzoložstvo, prostitúcia, orgie, narcizmus, láska telesná; zdravie, choroba*

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Kategorie:Sexualita>
http://it.wikipedia.org/wiki/Rapporto_sessuale

sextorn - šesť zväzkov papiera; zložka skladajúca sa zo šiestich hárkov, t.j. dvanásťich listov; užívaná niekedy v rukopisoch a bežne v prvotlači; porovnaj *kvatern*; *formát, rukopis 2*

Seyfrid - hrdina z Piesne o Niebelungoch; pozri *Niebelungovia, Siegried/Sigurd*

-v nemeckej verzii *Siegried/Sigurd* vystupuje v podobe „rohatého“ Seyfrida, ktorý po kúpeli v dračej krvi získal kožu tvrdú ako pancier a stal sa nezraniteľný

Sezession - tiež Sezession stil; názov pre *secesiu* užívaný v Taliansku, Nemecku, Rakúsko-Uhorsku; pozri *Jugenstil, Viedenská secesia*

Sezession (skupina) - rakúska umelecká skupina; jej prvá výstava poriadaná 1898, jej protagonistami boli architekti Joseph Maria Olbrich a maliar Gustav Klim; pozri *Dresdner Sezession Gruppe*,

sfarbenie - zafarbenie

sfen/titanit - Täubl: žltá, hnedá odroda *kremičitanu*; pozri *drahokamy a polodrahokamy*

Sfenebeya - Steneboia

sféra (v architektúre) - kupola

sféra (v umení) - zemegul'a

V. Carpaccio: Žehnajúci Spasiteľ so štyrmi apoštolmi (1480)

Francesco Sforza, vojvoda milánsky (patrón, možno): Mars (ilustrácia z rukopisu De sfera, 1450-1460)

H. von Aachen: Alegória mieru, umenia a hojnosti (1602)

sférická klenba - klenba sférická

sférický - nadzemský

sférický trojuholník - stavebný prvok umožňujúci prechod polygonálnych pôdorysov (štvor a viac uholníkové pôdorysy) do klenby; využíva na to *cipy klenby* (pozri *kupola na cípoch*), *pendetív* (pozri *kupola na pendetívoch*) a *trompy* (pozri *kupola na trompoch*), ktoré nie sú zaraďované pod sférické trojuholníky; jednotlivé typy sa odlišujú iba svojím použitím; pozri *kútová klenbička*, *luneta styčná*, *fabion*; *creste e vele*

sféry nebeské - nebeské sféry

sfinga - grec. sphinx; v starovekom umení fantastický tvor z prvkov býka, leva, orla (krídla); pozri *monštrá*

1.v starom *Egypte* monumentálna socha s telom leva a hlavou panovníka alebo barana, prípadne jastraba; zobrazované bez krídel (porovnaj *seref*); sochy lemovali prístupové cesty k starovekým egyptským chrámom (pozri *dromos*, *alej sfing*); pozri *Veľká sfinga*, tzv.*sfinga barania*

2.v umení Predného východu (napr.Sýria) socha býka s mužskou hlavou a krídlami orla; pozri *lamassu*

3. v gréckom antickom umení socha prevzatá z Egypta prostredníctvom Sýrie; obľúbený motív bez obsahového významu, najmä v keramike, neskôr ako akrotérion v architektúre
4. figurálna plastika so zvieracím telom a zvyčajne s ľudskou hlavou/najčastejšie ženskou (napr. v secesii)
5. stredoveký názov pre opicu (*bestiáre*)

Dudák: sfinx, bájne zviera; 1.v starom *Egypte* monumentálna socha s telom *leva* a hlavou panovníka alebo *barana* či *jastraba*; mala ochranný (*apotropejský*) a strážny charakter (stavala sa pozdĺž cest a pred významnými stavbami); najväčšia a najstaršia zachovaná sfinga je *Veľká sfinga v Gíze*, zobrazujúca pravdepodobne faraóna *Rachefa* (Stará ríša, 4.dynastia) ako strážcu kráľovskej *nekropoly*; je dlhá 73,5m a vysoká 20m; neskôr bol motív sfingy uplatňovaný skôr ako opakujúci sa prvok monumentálnej architektúry (páry alebo aleje sfingy (pozri *dromos*); niekedy sa analogicky k *egyptskejmu umeniu* hovorí o sfinge v umení Predného východu (*Asýria, Perzia*); tu má podobu *býka* s mužskou hlavou a orlím *krídłami*; správny termín je *lamassu*

2.v gréckej mytológii obluda s hlavou ženy a telom okrídleného leva; pozri *Sfink* (thébska)

3.v stredoveku sa užíval motív sfingy v démonickom význame na románskych cirkevných stavbách; od čias neoklasicizmu sa sfinga stala jedným z dekoratívnych prvkov *záhradnej architektúry*, častá najmä v *romantických parkoch* (Veltrusy)

Dudák v súvislosti s heslom *sfinga*: grécke slovo sfinx vzniklo pravdepodobne skomolením egyptského Šesepanch (Žijúca podoba), napr. u *Veľkej sfingy* pravdepodobne zobrazenie panovníka Rachefa); pozri *Veľká sfinga* (Discovery)

http://it.wikipedia.org/wiki/File:Trapezophoros_con_due_grifoni_che_sbranano_una_cerva.jpg
<http://hu.wikipedia.org/wiki/Alexandria>

Sfinga (rhódsky čierno figurový tanier, koniec 7.st.pr.Kr.)

Sfinga (čierne figurová keramika)

Sfingy (čierne figurový kantharos)

Sfinga (attický lekythos, 380-360pr.Kr.)

Malíar Sotades: Rython v tvare sfingy (červeno figurová keramika, 470-450 pr.Kr.)

Dve sfingy požierajúce jeleňa (ronde bosse)

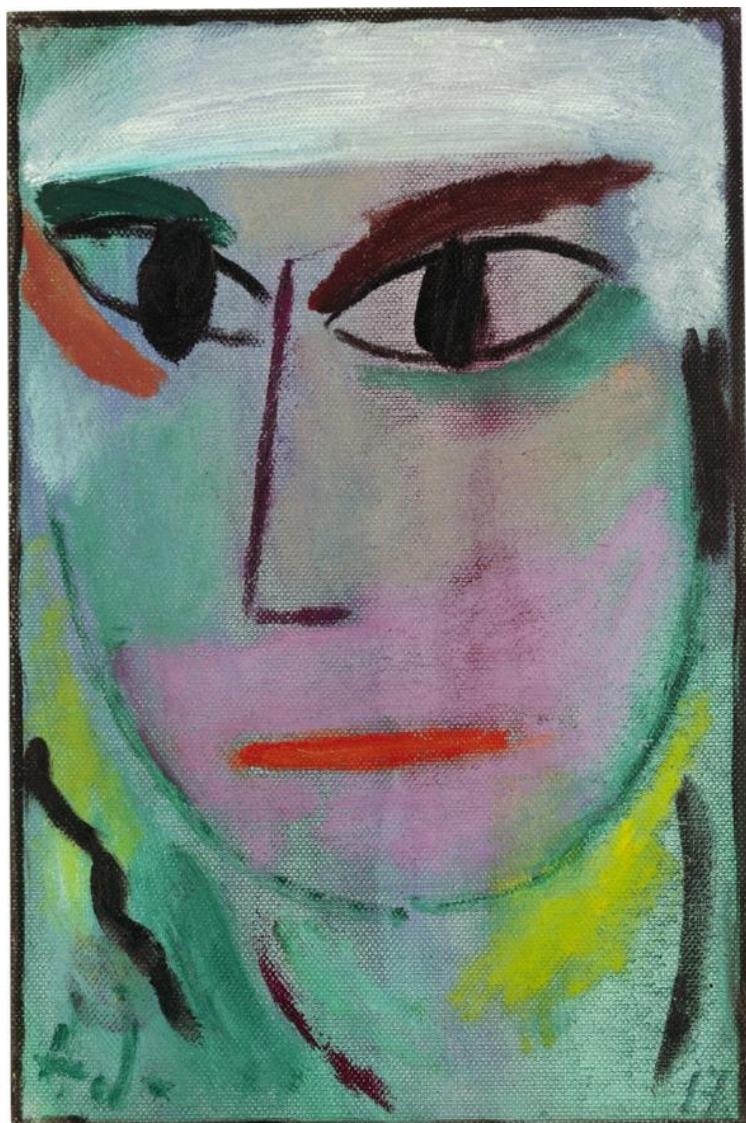
Podľa G. Romana: Sfinga s dvomi telami (rytina, 16.st.)

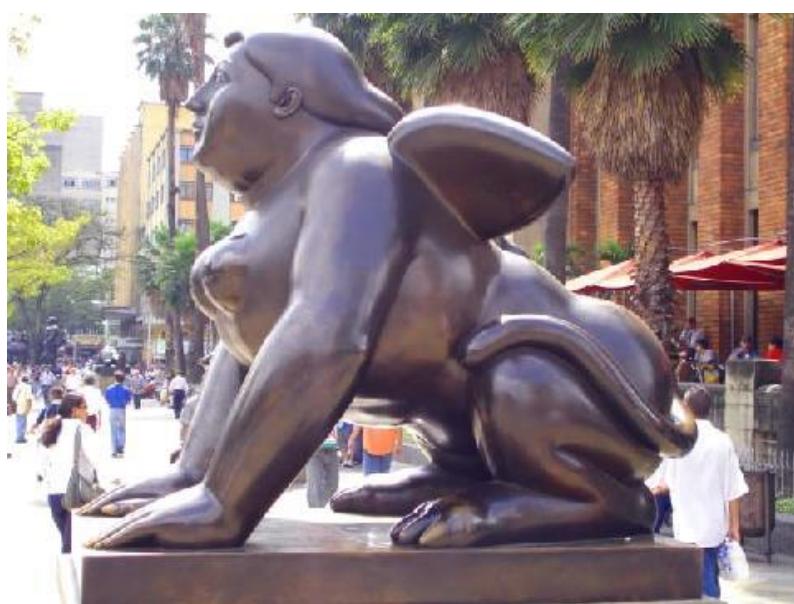
M. Merian st.: Hádanka Sfingy (ilustrácia z Atalanta Fugiens od Michaela Maiera, 1617)

F. von Stuck: Bozk sfingy (1895)

A. von Jawlensky: Mystická hlava. Sfinga (1917)

F. Botero: Sfinga (1995)

tzv. sfinga barania - zobrazenie Amona v podobe leva s hlavou barana, (Amonovým zasväteným zvieratom bol baran) alebo s hlavou s baraními rohami; pozri *sfinga, egyptské umenie; Karnak; alej sfing*

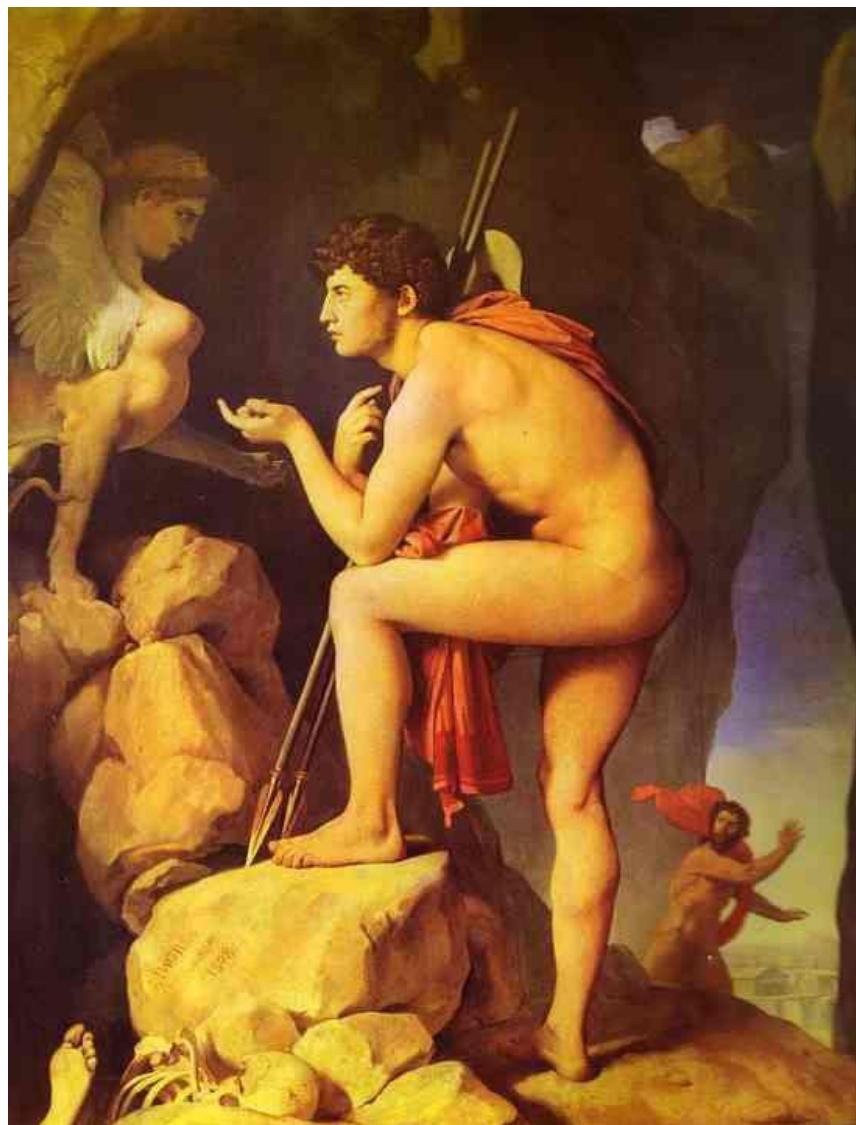

alej baraních sfing popri dromos v Karnaku

sfinga Rachevova - Raachevova sfinga

sfinga Veľká - Veľká sfinga

Sfinx (tébska) - v gréckej mytológii dcéra Echidny a Týfóna, bohyňa s telom leva a ľudskou hlavou; sestra Kerbera, Ortosa, Hydry a Chimairy (pozri teralógia); pri Tébach zabíjala tých, ktorí neuhádli jej hádanku: „kto chodí ráno po štyroch, cez deň po dvoch a večer po troch nohách“; rozlúštil ju Oidipus a sklamana a porazená Sfinx sa hodila zo skaly do mora, lebo tak znel jej osud v prípade, že niekto uhádne jej hádanku (porovnaj legendu o sне Tutmóse IV.)

J. A. D. Ingres: Oidipus a Sfinga

F. von Stuck: Sfinx

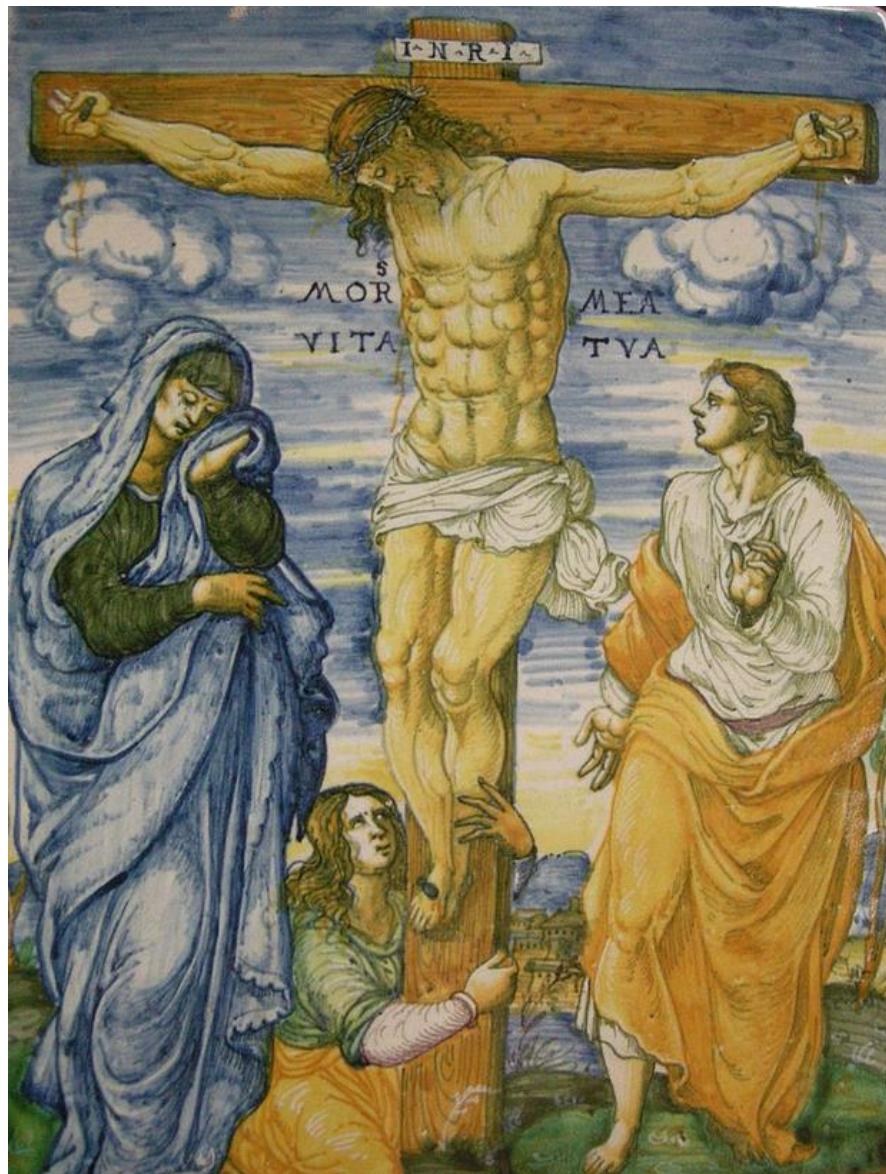
G. Doré: Hádanka (grisaille, 1871)

Sforza di Marcantonio Giovanni - (†1587); taliansky renesančný maliar

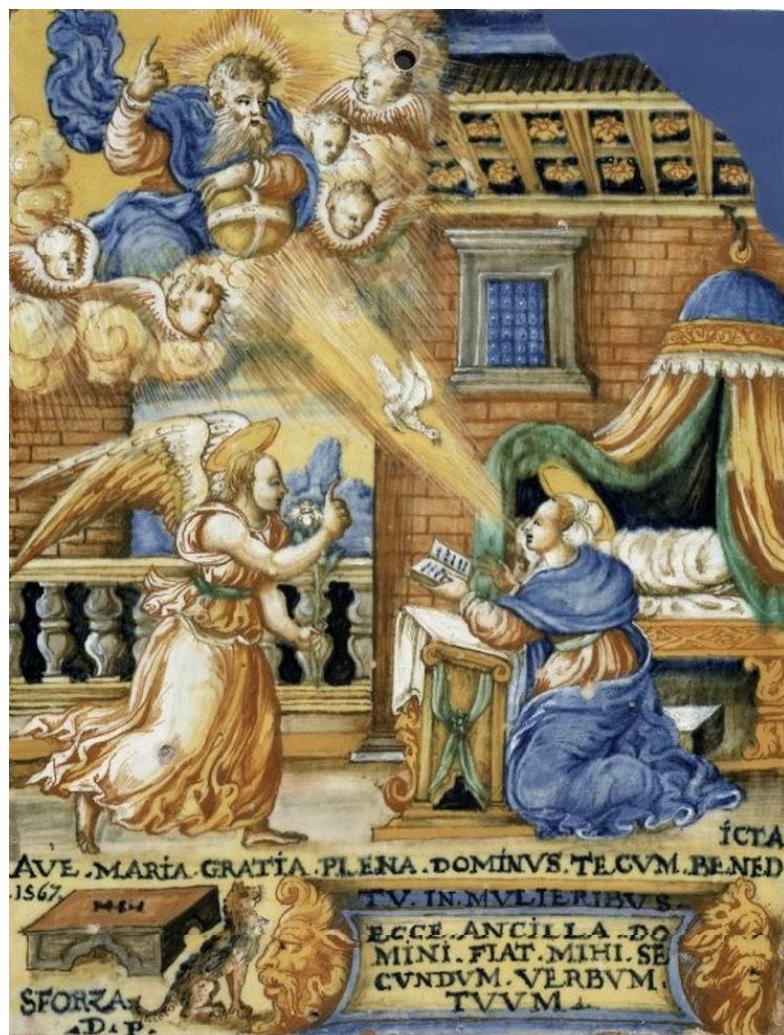
http://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Giovanni_Sforza_di_Marcantonio

https://www.google.sk/search?q=Sforza+MARCANTONIO+DE+JU+SFORZA+DI+MARCANTONIO&espv=2&biw=1852&bih=995&site=webhp&tbo=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=JCJsVaLvDoX-UM_lgogG&ved=0CB4QsAQ&dpr=1

<https://www.google.sk/search?q=Giovanni+di+Sforza+Marcantonio&espv=2&biw=1852&bih=995&tbo=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=4iNsVajLIIGzUPuggdgF&ved=0CD0QsAQ&dpr=1>

G. Sforza di Marcantonio: Ukrižovanie (majoliková plaketa s cínovou glazúrou, 1567)

G. Sforza di Marcantonio: Zvestovanie (majoliková plaketa s cínovou glazúrou, 1567)

sfregatura - 1. náter riedko rozotrenej polosuchej farby, ktorou presvitá spodná farebná vrstva; od *lazúry* sa líši suchost'ou

2. tvrdý prechod polosuchými *pastami*; jeho opakom je *sfumato*, čiže jemný prechod medzi lokálnymi tónmi

sfumato/šerosvit - tal. – „stmaňnutie“ alebo „dymový“; slovo sfumato znamená v taliančine zmiešaný s vedľajším význmom dymový; je odvodené od slova fumo – „dym“; Leonardo popisoval sfumato ako „bez čiar a ohraničení, na spôsob dymu“; náš približný ekvivalent by mohol byť „do stratena“

-spôsob *mal'by*, zvyčajne uplatňovaný na *pozadí* ako jemná gradácia svetelných hodnôt (nepostrehnutelné prechody medzi farbami zo svetla do tieňa), obklopanie postáv neurčitým polosvetlom, polotieňom, akýmsi dymovým oparom, v ktorom obrys strácajú svoju ostrosť; optické hodnoty sfumata a jeho technické prevedenie pomocou *lazúr* objavil Leonardo da Vinci; pozri *chiaroscuro*; *sfregatura*, *olejomal'ba*, *rukopis splývavý*

<http://es.wikipedia.org/wiki/Esfumado>

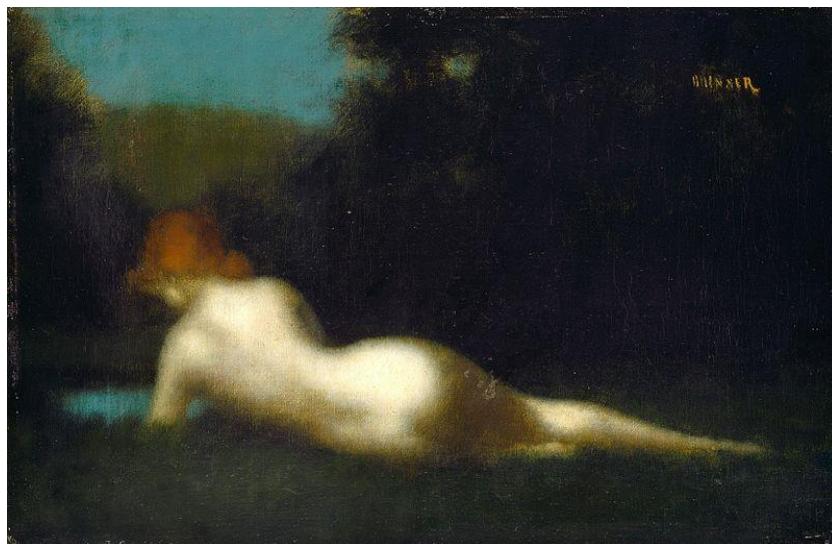
<https://cs.wikipedia.org/wiki/Sfumato>

Leonardo da Vinci: Svätý Ján Krstiteľ (1513-1516)
A. E. Murillo: Nanebovzatie Panny (1650)

F. von Stuck: Sfinx

J.- J. Henner: Ležiaci akt (19.-20.st.)

J.- J. Henner: Kristus v hrobe (1879)

sfyrelaton - staroveká sochárska technika plného pokrytia dreveného jadra sochy kovom; používaná aj v stredoveku; spolu v kombinácii s empaistikou považovaná za predstupeň antickej chryselefantiny; pozri grécke sochárstvo

<http://pl.wikipedia.org/wiki/Sphyrelaton>

sgraffiti - nápis vyrytý do stien; porovnaj *dipinti*; *graffiti*; pozri *expresionizmus*

sgrafistika - náuka o pečatiach, ich zhotovovaní, vzniku, vývoji, funkcií

sgrafito - tal. – „zoškrabaný“

-rysovaná malba:

1.figurálna alebo ornamentálna výzdoba steny, ktorá vzniká preškrabávaním bielej vrstvy omietky a odkrývaním spodnej, farebnej vrstvy; obľúbená renesančná technika, najmä v zaalpskej oblasti (porovnaj saská renesancia); sgrafito užívané na priečelí budov, menej často v interiéroch; v talianskej renesancii užívaná čierna, sivá alebo červená farba pretretá bielou a obraz vyškrabávaný do čerstvého náteru; pozri *opus reticulatum*, *maliarske techniky*; *sgrafito jednovrstvové*, *dvojvrstvové*, *kontrasgrafito*; *sgrafitová bosáž/bosáz nepravá*, *sgrafitová rustika*; *kartón*; *diamantovanie*

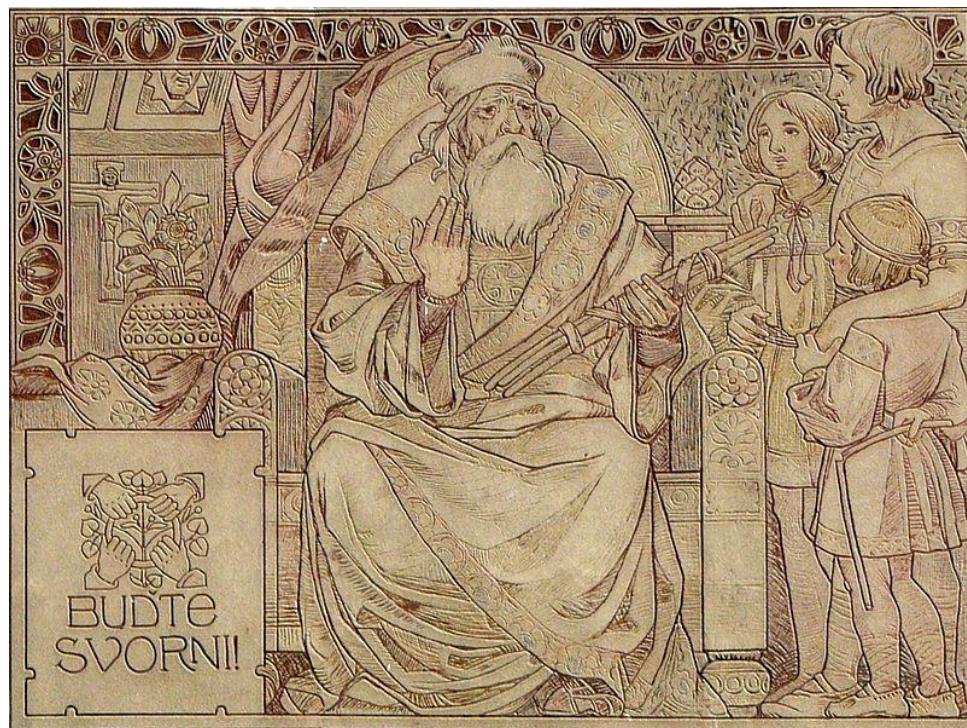
2.technika maľby, najmä olejomalby, ktorá využíva efekt vznikajúci preškrabávaním hornej farebnej vrstvy ostrým koncom štetca alebo iným ostrým nástrojom

<http://sk.wikipedia.org/wiki/Sgrafito>

<http://it.wikipedia.org/wiki/Sgraffito>

sgrafito jednovrstvové - najstarší typ *sgraffita*; založený na kontrastu hlbokých vrypov a šrafovania s hladkým povrchom omietky

sgrafito dvojvrstvové - mladší typ *sgraffita* so spodnou zafarbenou vrstvou prekrytou vrchnou štukovou vrstvou; pred úplným zatvrdnutím sa horná vrstva preškrabáva, prerezáva špachtlami na farebný *podklad*; obrátením vrstiev vzniká *kontrasgrafito*

Autor neuvedený: Svätopluk s tromi synmi (sgrafito zámku v Prostejove, 1900-1901)

Josef Bosáček podľa M. Aleša: Páni z Ruže (sgrafito, Nerudova ulica 10 v Prahe, 1896)

sgrafitová bosáž - bosáž nepravá v technike *sgraffita*, napr. v podobe *diamantový rezu sgrafitového*

-napodobenina *muriva* v podobe kamenných *kvádrov* v *omietke* technikou *sgraffita*; pozri *diamantový rez sgrafitový/psaničko; kvádrovanie*

Beliana: napodobňovanie bosáže preškrabávaním v omietke; pozri *diamantovanie*

sgrafitová rustika - nepresný výraz pre *sgrafitovú bosáž*

sgrafitový podklad - podkladová omietka na murive; zloženie: 1 diel vápna, 3 diely piesku, ako hydraulická prísada trochu cementu v množstve 0,2-0,7 dielu